

Zadanie 6.

Obok każdego zdania zaznacz „X” w kolumnie P, jeśli zdanie jest prawdziwe lub w kolumnie F, jeśli zdanie jest fałszywe.

P F

☐	☐	Zarówno południków, jak i równoleżników jest nieskończenie wiele.
☐	☐	Długość równoleżników zmienia się wprost proporcjonalnie do szerokości geograficznej.
☐	☐	Równoleżnik to ekwidystanta w odniesieniu do biegunów geograficznych.
☐	☐	W dniu przesilenia letniego na półkuli północnej Słońce góruje w zenicie nad zwrotnikiem Koziorożca.
☐	☐	Przez dwa wieki za południk zerowy wszędzie w Europie uznawany był południk przebiegający przez wyspę El Hierro (Ferro).
☐	☐	Punkty położone na równiku to jedyne stanowiska obserwacyjne na powierzchni Ziemi, w których w okresie 12 godzin może nastąpić zmiana położenia tarczy słonecznej na sferze niebieskiej, z punktu najwyższego (zenitu) do punktu najniższego (nadiru) lub na odwrót (z nadiru do zenitu).
☐	☐	Na półkuli północnej, w dniu przesilenia letniego, na biegunie geograficznym możliwe jest stwierdzenie godziny 12:00 na podstawie obserwacji tarczy słonecznej (bez użycia precyzyjnych przyrządów astronomicznych).
☐	☐	Budowa wyrzutni raket kosmicznych na równiku jest niekorzystna ze względu na fakt, iż prędkość liniowa ciał na nim się znajdujących, wynikająca z ruchu obrotowego Ziemi, jest największa.
☐	☐	Jeśli na planecie o kształcie kuli odcinek między dwoma punktami położonymi na antypodach wynosi 40 000 km, to równik na tej planecie ma długość ok. 125 000 km.
☐	☐	Jeśli w danym punkcie na powierzchni Ziemi jest południe (12:00), to na jego antypodach jest północ (24:00).
☐	☐	Jeśli oś Ziemi byłaby prostopadła do płaszczyzny ekliptyki, to na obszarach podbiegunowych nie występowałoby zjawisko dnia i nocy polarnej.
☐	☐	W związku z tym, że orbita Księżyca zawiera się w płaszczyźnie ekliptyki, możliwe jest obserwowanie z Ziemi zaćmienia Słońca.

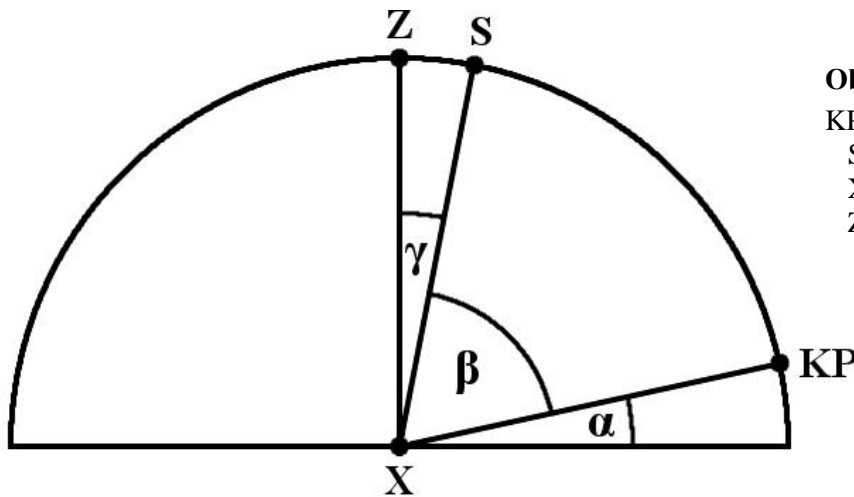
Zadanie 7.

Obok ośrodków lotów kosmicznych wpisz nazwy państw, w których się one znajdują.

- Bajkonur -
- Centrum Kosmiczne im. J. F. Kennedy'ego -
- Kourou -
- Plesieck -

Zadanie 8.

Odpowiedz na pytania odnoszące się do zamieszczonego niżej rysunku.

Objaśnienia:

KP – Krzyż Południa

S – Słońce

X – stanowisko obserwacyjne

Z – zenit

A. Podaj nazwę stosowaną w astronomii i geografii na określenie łuku przedstawionego na rysunku, przechodzącego przez zenit.

B. W wy kropkowane miejsca pod rysunkiem wpisz odpowiednie litery symbolizujące kierunki świata. Litery wybierz spośród poniższych.

- N – północ
- S – południe
- E – wschód
- W – zachód

C. Który z wymienionych niżej kątów jest równy szerokości geograficznej stanowiska obserwacyjnego, do którego odnosi się rysunek? Podkreśl poprawną odpowiedź.

- a) α
- b) β
- c) γ
- d) $\alpha+\beta$
- e) $\beta+\gamma$

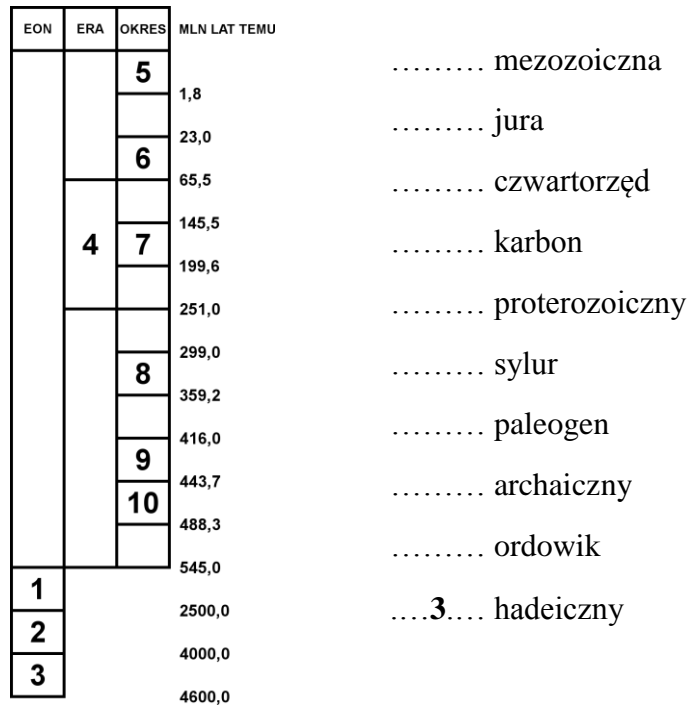
D. W której z niżej wymienionych dat możliwe jest wystąpienie sytuacji przedstawionej na rysunku? Podkreśl poprawną odpowiedź.

- a) w dniu równonocy wiosennej lub jesiennej
- b) w dniu przesilenia letniego na półkuli północnej
- c) w dniu przesilenia letniego na półkuli południowej

Zadanie 9.

Na rysunku przedstawiono schematyczną tabelę stratygraficzną Ziemi (wg Międzynarodowej Komisji Stratygrafii 2009, www.stratigraphy.org). Liczby 1-10 w okienkach tabeli odpowiadają nazwom zamieszczonym poniżej.

A. Wpisz odpowiednie liczby przy nazwach.

B. Korzystając z tabeli napisz, kiedy powstał Układ Słoneczny: mln lat temu

Zadanie 10.

Przyporządkuj do okresów geologicznych nazwy powstałych w nich skał oraz miejsca ich występowania w Polsce. Odpowiedzi wybierz spośród listy zamieszczonej poniżej.

Okres geologiczny	Skała	Miejsce występowania
czwartorzęd		
neogen		
paleogen		
kreda		
jura		
trias		
perm		
karbon		
dewon		
kambr		

Skały: dolomity kruszczońskie, glina zwałowa, kreda pisząca, kwarcyty, piaskowce ciężkowickie, sól kamienna, wapień, wapień, węgiel brunatny, węgiel kamienny

Miejsce występowania: Chełm (miasto), okolice Chęcin, Górny Śląsk, Kłodawa, Konin, Łysica, „Maczuga Herkulesa” k. Ojcowa, okolice Olkusza, rezerwat „Prządki” k. Krosna, Wieżyca